

Savukosken kunnan rahoituksen, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet

1. Sijoitustoiminnan tavoitteet ja tarkoitus

Sijoitustoiminnan tavoitteena on turvata ja kasvattaa varallisuuden arvoa sekä tuottaa tasaisesti tuottoa omistajille.

2. Sijoitussalkun tuotto-odotus ja riskitaso

Sijoitussalkun odotettu nettotuottotaso määritellään pitkälle aikavälille (yli 5 vuotta) ja sen pohjana ovat yleiset markkinoiden tuotto-odotukset. Valtuusto asettaa sijoitusten pitkän aikavälin odotetun tuoton vallitseva korkotaso ja sijoitussalkun varallisuuskajakauma sekä sijoitusstrategiassa määritelty riskitaso huomioon ottaen.

Koska sijoitussalkun sijoitushorisontti on pitkä aikaväli (yli 5 vuotta), on luonnollista, että lyhyen aikavälin nettotuotot voivat vaihdella pitkän aikavälin odotetun tuottotason ympärillä. Sijoitustoiminnan vakauden saavuttamiseksi sijoitussalkkuun sisällytettävien varallisuuserien valinnassa yhtenä tavoitteena on, että vuosittaiset tuottoheilahtelut eivät ole kohtuuttoman suuria.

Sijoitussalkun pitkän aikavälin tavoitteena on vähintään reaaliarvon säilyminen. Pitkän aikavälin tuottotavoite sijoitussalkulle on 3-5 % vuodessa. Tuottoarvio perustuu sijoitusluokkien pitkän aikavälin normaaliin tuotto-odotukseen ja se voi lyhyellä aikavälillä poiketa tästä.

Sijoitussalkkutoiminnan tuottokehitystä tarkastellaan vertaamalla sitä valittujen vertailuindeksien tuottoihin. Omaisuusluokkien tuotto- ja riskiodotusten tarkastelufrekvenssi on yksi vuosi.

3. Sijoituskohteet eli varallisuusryhmät

Sijoitukset voidaan tehdä seuraaviin varallisuuseriin:

3.1 Pörssinoteeratut osakkeet

Osakesijoitukset toteutetaan pörssinoteerattuihin osakkeisiin joko suorina osakesijoituksina tai rahastojen kautta. ETF-rahastot (pörssinoteerattu sijoitusrahasto) ovat sallittuja. Osakesijoitukset hajautetaan globaalisti osakesalkkuun liittyvät riskit huomioiden. Suoria osakesijoituksia tehdään pääsääntöisesti Suomeen.

3.2 Korkoinstrumentit

3.2.1 Rahamarkkinainstrumentit

Sijoituskohteena voivat olla lyhytaikaiset (jäljellä oleva juoksuaika alle 1 vuotta), euromääräiset, investment grade tai suomalaisten liikkeellelaskijoiden kohdalla muuten luotettavaksi arvioitavat arvopaperit, kuten kuntatodistukset, sijoitustodistukset tai määräaikaist talletukset. Sijoituksia voidaan toteuttaa rahastojen kautta. ETF-rahastot ovat sallittuja.

3.2.2 Joukkovelkakirjat

Sijoituskohteena voivat olla valtioiden ja muiden julkisen sektorin instituutioiden liikkeeseen laskemat samoin kuin yksityisten yritysten liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat, niihin rinnastettavat sijoitustuotteet tai yritysten ja valtioiden liikkeelle laskemat korkeakorkoiset lainat (high yield). Sijoituksia voidaan toteuttaa rahastojen kautta. ETF:t ovat sallittuja.

3.3 Vaihtoehtoiset sijoitukset, kiinteistösijoitukset, absoluuttisen tuoton sijoitukset, strukturoidut sijoitukset sekä muut sijoitukset

Vaihtoehtoisia sijoituksia käytetään pääsääntöisesti varojen hajauttamiseen ja hyväksytään myös ei-likvidit kohteet. Sijoituksia voidaan toteuttaa rahastojen kautta. Vaihtoiset sijoitukset voivat olla:

- Pääomasijoitukset (Private Equity)
- Vaihtoehtoiset korkosijoitukset (Private Debt)
- Kiinteistösijoitukset

Kunnan osakesalkku EI SAA sisältää strukturoituja sijoitustuotteita!

3.4 Valuuttasijoitukset

Sijoituksilla ei oteta aktiivisesti huomioon valuuttanäkemyistä. Sijoitusten valuuttariskiä ei suojata. Varainhoitaja voi käyttää valuuttasuojattuja rahastoja valuuttanäkemyksensä mukaisesti.

4. Sijoitusperiaatteet

Sijoitustoiminnan keskeiset periaatteet ovat:

Kaikessa noudatetaan vallitsevia lakeja ja virallisia ohjeistuksia, tätä sijoitusstrategiaa sekä muita hallituksen tekemiä päätöksiä ja ohjeita.

Sijoitussalkun hoito voidaan ulkoistaa hyvämaineiselle, Finanssivalvonnan valvomalle varainhoitajalle. Varainhoitajan toiminnassa, mukaan lukien varainhoitajan valitsevat sijoituskohteet, kiinnitetään huomiota läpinäkyvyyteen ja kokonaiskustannuksiin. Sijoitusratkaisujen toteutuksessa voidaan hyödyntää sekä konsultatiivista- että täyden valtakirjan varainhoitoa. Varainhoidon sopimusmuotona voi olla joko perinteinen varainhoitosopimus tai kapitalisaatiosopimus.

Sijoitustoiminnan tulee noudattaa yleisesti hyväksyttyjä ympäristö-, yhteiskunta- ja hallintomenettelyjen periaatteita (ESG). Edellytetään, että ulkoistettu varainhoitaja on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UN PRI) ja noudattaa niitä sijoitustoiminnassaan.

5. Riskienhallinta

Riskien hallitsemiseksi hallitus päättää jokaiselle varallisuuserälle perusallokaation sallittuine vaihteluväleineen prosentteina koko sijoitettavan varallisuuden markkina-arvosta.

Sijoitussalkun neutraaliallokaatio

	Peruspaino %	Vaihteluväli %
Korkosijoitukset	40	10-100
Osakesijoitukset	40	20-60
Vaihtoehtoiset sijoitukset	20	0-30

Riskinsietokyky kokonaisvarallisuudelle on keskimääräinen, jolla tarkoitetaan sitä, että tavoitteena on markkinatilanne huomioon ottaen hyvä pitkän aikavälin tuotto (yli 5 vuotta) ja valmius ottaa jonkin verran riskiä.

Sijoituskohteisiin liittyvät rajoitukset

Riittävän riskienhajautuksen aikaansaamiseksi yksittäisen sijoituskohteen osuus prosentteina koko sijoitussalkun markkina-arvosta ei saa ylittää seuraavia osuuksia:

Yksi suora osakesijoitus voi olla korkeintaan 5 prosenttia osakeomaisuuden kokonaisarvosta.

6. Rahoitusriskit ja niiden hallinta

Rahoitus- ja takaustoiminnan tehtävänä on tukea kunnan kuntastrategian mukaisten päämäärien ja valtuuston asettamien tavoitteiden saavuttamista taloudellisesti sekä tehokkaasti omaisuuden arvosta hyvin huolehtien sekä ottaen huomioon riskien hallinnan. Keskeinen rahoitusriskin hallintakeino on investointitason mitoittaminen kunnan tulo-rahoitusta vastaavaksi sekä kunnan velkaantumistasen rajoittaminen. Rahoitukseen liittyviltä riskeiltä pyritään suojautumaan hajauttamalla rahoitusta esimerkiksi laina-ajan pituuden, lyhennysohjelman, rahoituslähteen- ja -markkinan sekä korkoperusteen mukaan.

Selvyyden vuoksi todetaan, että lainalla tarkoitetaan myös kunnan pitkäaikaisiin leasing-sopimuksiin liittyviä velvoitteita.

Tavoitteena on rahoituksen kokonaiskustannuksien pitäminen mahdollisimman alhaisina, sekä ennakoida ja hallita rahoitusriskejä.

Ottolainauksen riskit ovat rahan hintaan liittyviä (korkoriski), rahan saatavuuteen liittyviä (saatavuusriski) ja erääntyvien lainojen uudelleen rahoittamiseen liittyviä (jälleenrahoitusriski).

Luottokelpoisuudella ja vastapuolen luotettavuudella on myös merkitystä varainhankinnan riskeiltä suojautumisessa. Kunta tekee rahoitus- ja markkinatoimenpiteitä vain hyvämaineisten, vakavaraisten ja luotettavien tahojen kanssa.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkojen muutosten aiheuttamaa epävarmuutta nettokorkokuluissa. Korkoriski muodostuu rahan markkinahinnasta (esimerkiksi Euribor-korko) ja riskilisästä (marginaali). Korkoriski koskee olemassa olevaa lainakantaa, sitä osaa lainakannasta, jota lyhennysten vuoksi on jatkuvasti jälleenrahoitettava sekä kaikkia uusia lainoja. Korkokuluihin vaikuttaa merkittävästi yleinen taloudellinen tilanne.

Korollisen velan osalta korkoriskiä ei voida kokonaan eliminoida. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on korkokustannusten minimointi pitkällä aikavälillä siten, että riskitaso saadaan pidettyä hyväksyttävällä tasolla, sekä pienentää korkojen heilunnan vaikutusta kaupungin tulokseen ja helpottaa kassavirtojen ennustettavuutta ja samalla budjetointia.

Korkoriskiä hallitaan korkosidonnaisuus- ja laina-aikajakaumalla sekä suojauksilla. Suojauksilla voidaan hallita tai poistaa esimerkiksi korkojen nousun haitallisia vaikutuksia. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan erillisellä suojaussopimuksella muuttaa esimerkiksi kiinteäkorkoiseksi, jolloin korkokustannusten ennakoitavuus paranee.

Saatavuusriski muodostuu talous- ja rahamarkkinatilanteen aiheuttamista rahan saatavuusvaihteluista. Huonossa markkinatilanteessa rahoituksen saatavuus voi vaikeutua myös kunnilla. Saatavuusriskiä hallitaan rahoitusvaihtoehtoja monipuolisesti hyödyntämällä. Saatavuusriskiä hallitaan myös riittävällä maksuvalmiusreservillä, johon kuuluvat rahat ja pankkitalletukset, likvidit sijoitukset, luottolimiitit, kuntatodistukset ja mahdolliset muut luottosopimukset.

Jälleenrahoitusriski liittyy erääntyvään rahoitukseen, joka on rahoitettava vieraalla pääomalla edelleen. Jälleenrahoitusriskillä tarkoitetaan sitä, että rahoitusta ei ole saatavilla riittävästi tai sen hinta on merkittävän korkea johtuen esimerkiksi lainanottajan alentuneesta luottokelpoisuudesta tai rahoitusmarkkinoiden häiriöistä. Lyhytaikainen rahoitus on tavallisesti edullisempaa kuin pitkäaikainen rahoitus, mutta sisältää suuremman jälleenrahoitusriskin. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan kassasuunnittelulla ja laina-aikoja hajauttamalla. Pitkät laina-ajat lisäävät kassavirtojen ennustettavuutta, mutta nostavat tyypillisesti kustannuksia, joten optimaalinen rahoitus rakentuu edullisemmasta lyhytaikaisesta ja kalliimmasta pitkäaikaisesta rahoituksesta. Jälleenrahoitusriskiä pienennetään myös riittävillä kassavaroilla.

Ottolainojen lainasalkkuun liittyvän korkoriskin hallinnassa käytetään mittarina suojausastetta. Lainakannan suojaustaso vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Lainasalkun suojausasteen tavoite on 20 %:n ja 80 %:n välillä. Suojaustaso voidaan nostaa aina 100 %:in asti.

Kunta voi suojautua korkoriskiltä kiinteillä korkositoumuksilla tai korkojohdannaisilla. Johdannaisten käytön tarkoituksena on lainasalkun korkoriskin hallinta eli johdannaisia käytetään vain suojaamistarkoituksissa. Suojausta voidaan käyttää olemassa olevien velkapääomaisten suojaamiseen sekä todennäköisesti tulevaisuudessa tapahtuvien velkojen suojaamiseen. Todennäköisenä tulevaisuuden velkana voidaan pitää esimerkiksi aloitettu ja useamman vuoden kestävä investointi, investointisuunnitelman rahoituslaskelmaennusteen mukaisesti.

Suojausasteen lisäksi korkoriskin hallintaa ohjataan myös korkosidonnaisuusajalla sekä lainasalkun tavoiteaikajakaumalla. Kunnan lainasalkun keskimääräinen 6 korkosidonnaisuusaika voi vaihdella markkinatilanteen mukaan, mutta lainasalkun keskimääräinen korkosidonnaisuusaika pyritään kuitenkin pitämään vähintään 24 kuukaudessa. Lisäksi tavoitteena on lainasalkun keskimääräisen laina-ajan asettuminen 4 - 8 vuoden välille.

Suojaus on vakuuttamista tulevaisuuden varalle ja ajoittain suojauksen vuoksi voidaan joutua maksamaan markkinakorkoja korkeampaa hintaa. Kiinteät korkokustannukset vähentävät korkomenojen vaihtelua ja parantavat ennustettavuutta. Korkojohdannaiset ovat kiinteitä korkoja joustavampia mm. ennaikaisen takaisinmaksun yhteydessä. Kiinteäkorkoisten lainojen mahdollista positiivista markkina-arvoa ei hyvitetä, mutta koronvaihtosopimuksen positiivinen markkina-arvo hyvitetään. Johdannaisia voidaan käyttää olemassa olevan lainasalkun tai yksittäisen lainan korkoprofiilin muuttamiseen.

Lisäksi luotoista erillisillä johdannaissopimuksilla voidaan pienentää tuleviin rahoitustarpeisiin liittyvää korkoriskiä varmistamalla tietty korkotaso enakkoon tulevalle, tiedossa olevalle rahoitustarpeelle. Johdannaissopimuksen tekeminen ei vaadi suojattavan lainan ehtojen muuttamista.

7. Kassanhallintaratkaisut

Kassavaroja voidaan sijoittaa likvideihin ja varovaisiin sijoituskohteisiin, jotka soveltuvat 0-3 vuoden sijoitusajalle. Tähän soveltuvia sijoituksia ovat sijoituspolitiikan kohdassa 3.21 ja 3.22 mainitut korkoinstrumentit. Likvidillä sijoituskohteella tarkoitetaan tässä sijoituskohdetta, josta varat saadaan realisoitua tilille 2-3 pankkipäivän kuluessa.

Poikkeuksellisessa markkinatilanteessa varojen realisointi voi kestää kauemmin. Vastaavasti varovaisuudella tarkoitetaan tässä korkosijoituksia, joiden arvioitu modifioitu duraatio on alle 1 ja joiden tuotto-odotus on 3 kk Euribor – korkoa korkeampi. Modifioitu duraatio tarkoittaa rahaston korkoherkkyyttä, eli sitä kuinka paljon valitun korkosijoituksen arvo muuttuu yleisen korkotason muuttuessa.

8. Päätöksenteko, seuranta ja raportointi

Valtuusto:

Päättää sijoitustoiminnan ja sijoitussalkun perusallokaatiosta.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja:

Valvovat sijoitustoiminnan toteutumista käytännössä.

Sijoitussalkunhoitaja:

Tekee tarvittavat varojen allokointipäätökset sijoitustoiminnan ohjeiden puitteissa.

Salkunhoitaja käy vähintään kerran vuodessa keskustelut kunnanjohtajan kanssa sijoitustoiminnan onnistumisesta ja tekee ehdotukset muutosten valmistelua ja toteuttamista koskeviin kysymyksiin koskien mm. sijoitusten perusallokaation jakauman muuttamista, riskien arviointia ja hallintaa sekä raportointia. Mikäli sijoitussalkunhoitajaa ei ole erikseen määrätty tai tehtävää ulkoistettu, tekee kunnanjohtaja tarvittavat varojen allokointipäätökset sijoitustoiminnan ohjeiden puitteissa.

Raportointi

Raportoinnissa tukeudutaan palveluntarjoajan / varainhoitajan tuottamaan raportointimateriaaliin. Raportointi kunnanhallitukselle tapahtuu kvartaaleittain. Hallituksen käsitellessä vuosittaista tilinpäätöstä, esitellään vuosiyhteenveto sijoitustoiminnasta ja sen tuloksista.

9. Savukosken kunnan rahoituksen, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet hyväksyntä

Tämä rahoituksen, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet -asiakirja on hyväksytty kunnanvaltuuston kokouksessa xxxx

Liitteet

Termistöä

Termistöä

VOLATILITEETTI/ RISKITASO on riski, jonka puitteissa sijoituksen arvo tai tuotto voi vaihdella

TARKKAILUFREKVENSSI on ajanjakso, jonka kuluttua asiaa tarkkaillaan

INVESTMENT GRADE tarkoittaa investointikohteesta tehtyä luottoluokitusta so. investointiluokkaa

KUNTATODISTUS on kunnan liikkeelle laskema lyhytaikainen joukkovelkakirja

ETF-rahasto, Exchange-Traded Fund on pörssinoteerattu sijoitusrahasto

VAIHTOEHTOSET SIJOITUKSET tarkoittavat perinteisistä sijoituskohteista poikkeavia sijoituksia, joita tarjotaan tyypillisesti vain ammattimaisille sijoittajille

MODIFIOITU DURAATIO kuvaa korkosijoituksen herkkyyttä koron muutokselle

EURIBOR-KOROLLA TARKOITETAAN Euroopan keskuspankin peruskorkoa

HIGH YIELD -LAINA on korkeakorkoinen laina, johon liittyy tyypillisesti tavallista korkeampi riski

VARAINHOITOSOPIMUS tehdään sijoitusstrategian pohjalta, sopimuksessa määritellään tarkemmin, miten sijoitettavaa varallisuutta hoidetaan

KAPITALISAATIOSOPIMUS on sopimus, jonka puitteissa varainhoitoa voidaan toteuttaa perinteistä varainhoitosopimusta joustavammin mm. kirjanpidon osalta. Usein käytetään myös termiä vakuutuskuori.

ESG-PERIAATTEET tarkoittavat vastuulliseen sijoittamiseen liittyviä ympäristö-, yhteiskunta- ja hallintomenettelyperiaatteita

Un Pri –periaatteet tarkoittavat YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita